

פרשת

ואתחנן

שיחת חינוך 3

שנה ב'

גליון מס' 84

תשפ"ב

זכרו תורה משה

שיחות ודרשות חינוך של זקנינו

מורינו הגה"צ

רבי משה הלוי טורק זצוק"ל

שנמסרו לתלמידי תשב"ר

על פרשת השבוע

העלון יו"ל לאור בקשתו הרבה של מו"ז זצוק"ל
אשר ביקש ואף כתב זאת בצוואתו הק'
וז"ל "זרק בעיקר לחזק בעניני חינוך"

העלון אינו מוגה!

אנא מכם קוראים יקרים תרמו בעין יפה עבור
הוצאת והדפסת העלון והנציחו את יקירכם בטל' המכון.

לקבלת העלון מידי שבוע במייל וכן להארות והערות יש לשלוח למייל המכון.

ניתן להשיג את העלון מידי שבוע מיום ה' בערב אצל המו"ל.

כמו כן ניתן להוריד את העלון מידי שבוע:

מהאתר של דרשו www.dirshu.co.il

ומהאתר של בינינו beinenu.com

שכתוב: הב' מ. בלוי ני"ו הקלדה: הר' י. בלוי שליט"א
עריכה: הרה"ג ר' ש. א. בלוי שליט"א
עימוד וגרפיקה: הר' ד. בלוי שליט"א

© כל הזכויות שמורות

מכון "זכרו תורת משה"

ברטנורא 9 בני ברק 03-6186876

6186876@gmail.com

"ענבי הגפן בענבי הגפן"

דבר נאה ומתקבל"

עוד ישמע בהרי יהודה ובחוצות ירושלים,
הננו משגרים בזאת ברכת מזלא טבא וגדיא יאה קדם
דודנו האי גברא רבא נודע בשערים לשם ולתהילה,
יושב והוגה בתורת אלוקים חיים יומם ולילה,
פה מפיק מרגליות, ותיק במעשיו הנפלאים,
בתורה במידות ובגמילות חסדים,
חכמת אדם תאיר פניו בזיו הדרה,

ה"ה הרה"ג הצדיק רבי

יוסף צבי הלוי טורק

שליט"א

בנו הביבנו של מורנו עט"ר המחנך הגה"צ

רבי **משה הלוי טורק** זצוקלה"ה

לרגל שמחת נישואי בתו הח' שתחי' בשעטו"מ

עב"ג הבחור החשוב המופלג בתוי"ש ה"ה החתן

הרב **אשר לבל** הי"ו

יהי רצון שיעלה הזיווג יפה לתפארת כל המשפחה
ויזכו לבנות בית נאמן בישראל על אדני התורה היראה
ויזכו לראות דורות ישרים, ויזכה דודנו יחד עם ב"ב שתחי'
לרוות רוב תענוג ונחת במלוא חופניים מכל יוצ"ח
בבריות גופא ונהורא מעליא, וימלא ה' כל משאלות
לבם לטובה ולברכה עד בלי די, עדי נזכה לביאת משיח צדקנו
במהרה בימינו אמן.

מברכים מעומקא דליבא
העוסקים נאמנה במלאכת הקודש

מפני תורת משה"

מכון להפצת שיעורים ודרשות חינוך
של המחנך הגה"צ
רבי **משה הלוי טורק** זצוק"ל
זס"ז מאיר - בני ברק

שלום וברכה לקוראי העלון שיחיו'

הוצאת העלון לאוויר העולם מידי שבוע לוקח שעות רבות של עבודה בכדי שיצא באופן ברור ומושלם לטובת הקוראים, כמובן הכל נעשה בהתנדבות מלאה ללא שום תמורה. עלות הדפסת העלון מידי שבוע עולה בין 100-150 ₪ ועל זה לבד אנו נאבקים בקושי רב מידי שבוע בשבוע להשיג תורמים עבור הוצאות ההדפסה בלבד, ולצערנו לא תמיד אנו מצליחים למלאות את העלויות, ובעקבות כך הקופה כעת בגירעון של 850 ₪, אנו באים כאן בקריאה ובבקשה מכם קוראים יקרים וחשובים אנא עזרו לנו לעזור לכם ותרמו בעין יפה עבור החובות שקיימים, וקחו על עצמכם להיות שותפים שיהיה לנו את האפשרות בעז"ה להוציא את העלון מידי שבוע לתועלת כולם, ובעז"ה בס"ד נוציא לאור את הספר המיוחד שרבים מצפים לו, ובזה בוודאי נזכה לעשות נחת רוח גדול לסבנו זצוק"ל. בס"ד מידי שבוע בלי עין הרע ישנם מאות אנשים נשים וטף שקוראים בצימאון את העלון וביניהם עשרות מלמדים ואישי חינוך שממש מחכים ומצפים לזה.

יה"ר מלפני אבינו שבשמים שישלח לנו את העוזרים והמסייעים השליחים הנאמנים שיעזרו לנו ויתמכו בנו בכדי שנוכל להמשיך את הדבר הגדול והעצום שזכינו בחסדי ה' להיות שליחים להגדיל תורה ולהאדירה ולקיים את צוואתו של סבנו זצוק"ל, וכשם שבחיי חיותו סבנו זצוק"ל התפלל עבור כל אחד ואחד ובפרט עבור כל מי שעזר וסייע לו בכל דבר ועניין ורבים ראו ישועות, בוודאי עכשיו ביתר שאת הוא יעתיר עבור כל אלו שיעזרו ויתמכו בהוצאת דברי תורתו וחינוכיו, ונזכה במהרה שיקוצו וירננו שוכני עפר בביאת משיח צדקנו אמן.

בברכה נאמנה

המו"ל.

תרומות ניתן להעביר אצל:

משפחת בלוי ברטנורא 9 בני ברק 03-6186876 054-8417450

או אצל דוד בלוי עזרא 42 בני ברק 055-6899459

או אצל יעקב בלוי רבי עקיבא 92 א' בני ברק 052-7611612

או להעביר לבנק הפועלים 12 סניף 655 חשבון 274903 - ע"ש דוד בלוי ולציין עבור עלון זכרו תורת משה

ואתחנן - שמחת חתן וכלה - שיחת הינוך למלמדים

"ואתחנן אל ה' בעת ההוא לאמר, אעברה נא ואראה את הארץ הטובה אשר בעבר הירדן ההר הטוב הזה והלבנון" שואלת הגמרא בסוטה ממה התאוה משה רבנו להיכנס לארץ ישראל, האם בשביל לאכול את הפירות הטובים של ארץ ישראל או לשבוע מטוב הארץ? אלא כך אמר משה רבנו הרבה מצות נצטוו ישראל ואין אפשרות לקיים את זה רק בארץ ישראל, משה רבנו רצה להיכנס לארץ ישראל בכדי לקיים את כל המצוות התלויות בארץ.

בפרשת עקב כתוב בתורה "ארץ אשר ה' אלקיך דרש אתה תמיד עיני ה' אלקיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה" דורשת ע"ז הגמרא מראשית השנה נידון מה יהיה באחרית השנה.

בחסדי ה' אנו עומדים שוב על סף של השנה, עם ישראל

הזוכים לשבת בארצנו הקדושה רואים בחוש את העין הפקוחה איך שהקב"ה שומר את ארצנו הקדושה בכל המצבים, וכעת רואים את האמת מי אוהב את ארץ ישראל, כי בזמנים שהפרנסה מצויה והכל מתנהל על מי מנוחות מובן מאליו שאוהבים את הארץ בו האדם נמצא כי משם מקור פרנסתו, אבל בזמנים לא קלים מתגלה האמת, המתנכלים הראשונים נגד הדת רצו למחוק מהתפילות את ירושלים עיר הקודש כי היה להם טוב בגולה, וכך רואים בימים אלו, לו היו יכולים לעזוב את הארץ היו עושים את זה מיד, כי החיים יותר קלים בחו"ל, אבל עם ה' הדבוק בתורתו שמח ומודה להקב"ה שזוכים לדרוך בעפר הקודש בו דרכו אבותינו אברהם יצחק ויעקב ובו יכולים לקיים את כל המצוות התלויות בארץ בזמן שבית

המקדש היה קיים ולזה אנו מחכים ומצפים בכל יום.

הנביא ישעי' אומר אחרי שמנבא על הדברים הנפלאים בהם יזכו עם ישראל אחרי הגאולה העתידה "שוש אשיש בה' תגל נפשי באלקי כי הלבישני בגדי ישע מעיל צדקה יעטני כחתן יכהן פאר וככלה תעדה כליה" הנביא מתאר את שמחתנו הגדולה את השמחה הרוחנית והעונג הנפשי בו יזכו עמינו בעתיד, והנביא מדמה את שמחתנו לעתיד לשמחת חתן וכלה, המגיד מדובנא שואל מדוע הנביא מדמה ומשווה דווקא לשמחת חתן וכלה, וכדרכו בקדש אומר המגיד מדובנא משל במתיקות לשונו, אם ילך אדם לחתונה מפוארת הוא יראה שקירות הבית מלאות שמחה, והוא יגש אל החתן אשר כולו צוהל וישאל אותו אדוני החתן אולי אתה מסוגל להסביר סיבת שמחתך, מתפלא החתן ויאמר

לשואל האם אינך רואה את בגדי היפים והיקרים מכף רגל ועד ראש, את הכובע היפה שלי את החליפה היפה, הכל הכל חדש, כולו אומר כבוד, האם אני לא יהיה שמח, השואל שלנו יתאכזב, האם באמת החתן שמח רק בגלל הדברים הללו, בגדים יכולים לגרום לשמחה כזו? הוא יעזוב את החתן ויגש לכלה, וגם בפניה רואים שמחה וששון, ומסביבה חברותיה נהנים ומתענגים מהמאורע, והוא ינסה גם פה לשאול בזהירות את הכלה הכבודה מה סיבת שמחתה, כמה מוזר הדבר יהיה בעיני השואל אם גם הכלה תסביר כי סיבת שמחתה הם גם כן דברים חיצוניים בהחלט, בגדיה היפים, התזמורת, המוצלחת, האוכל הנפלא, והאולם המסודר, ע"כ המשל, אף חתן וכלה ברי דעת לא יענו כך, השמחת חתן וכלה היא על הזכייה הגדולה שזוכים ביום זה להתחיל

"כי הלבבישני בגדי ישע מעיל צדקה יעטני כחתן יכהן פאר וככלה תעדה כליה" מלשון שאלה וכי בשביל בגדים יפים של החתן והכלה זהו כל השמחה? בוודאי לא, אלא בוודאי השמחה היא שמחה רוחנית, "שוש אשיש בה' תגל נפשי באלקי" שהיא שמחה רוחנית כך שמחת חתן וכלה אמיתית היא שמחה של "שוש אשיש בה' תגל נפשי באלקי" שיזכו לעשות את רצון ה' יתברך. זוהי התפקיד של מחנך להביא את התלמידים לדרגה הזאת, מיליון ילדים באים ללמוד בבתי ספר כאן בארץ ישראל כן ירבו, יש ילדים שבאים ללמוד בבית ספר כדי לעזור להורים שלהם שלא יהיה להם קשה בבית, ויש ילדים שבאים לביה"ס בכדי שלא להתגלגל ברחוב, אבל התפקיד שלנו כמחנכים שילד ידע ויגיע למדרגה של "שוש אשיש בה' תגל נפשי באלקי" אנו

את הימים המאושרים לבנות את ביתם ועתיד חייהם, אומר המגיד מדובנא השמחה בבוא גואל השמחה האמיתית תהיה "שוש אשיש בה' תגל נפשי באלקי" היא תהיה שמחה רוחנית שאין ביד האדם יכולת להסביר את העונג הרוחני הזה, ולכן הנביא משווה את שמחה זו לשמחת חתן וכלה כדי לתת לנו הסבר נכון, כי המרחק בין חתן חכם ומעולה לבין חתן שהוא מסכן וקצר ראייה גדולה מאד, אצל חתן בר דעת השמחה היא כי הוא זכה לכלה בעלת מידות טובות ומושלמת, וכמו"כ הכלה שמחה שזכתה לחתן ת"ח ירא שמים עם מידות טובות וכו', וזו שמחה רוחנית ללא סוף ולא גבול, אבל חתן וכלה מסכנים שהם קצרי ראייה שלא מסתכלים וחושבים על העתיד הם שמחים על הדברים החולפים, בגדים, אולם יפה, תזמורת יפה, תמונות וכדו', ובזה מוסבר הפסוק

המלמדים נכנסים לתפקיד לשרת את הקב"ה.

היה אצלנו פעם בביה"ס יסודי התורה הורה אחד שהיה לו ויכוח בבית, ההורה ואשתו היו גרים בגבעתיים, והוויכוח היה האם לשלוח ילד לבית הספר יסודי התורה ממרחק של מגבעתיים עד תל אביב, האבא כנראה אדם תלמיד חכם והוא אמר לאשתו בואי וננסה לשלוח את הילד יום אחד לביה"ס בתל אביב, האשה הסכימה, וביום הראשון כשהילד חזר מביה"ס האבא קרא ג"כ לילד של השכן שהלך ללמוד בביה"ס בגבעתיים ושאל את הילד מה למדת היום בביה"ס ענה לו הילד למדנו היום שלום כיתה א', שאל האבא את הבן שלו ומה אתה למדת היום בביה"ס ענה הילד ב"ה התחלנו היום ללמוד את התורה הק' התחלנו ללמוד את האותיות אל"ף בי"ת של התורה הק', אמר

הבעל לאשתו תסתכלי במה קיבלו את הילד של השכן בביה"ס ובמה קיבלו את בנינו בביה"ס.

השבוע התקשרה אלי איזה מנהלת של איזה ביה"ס ושאלה אותי אם היא יכולה לארגן שביום הראשון שמתחילים את השנה שיבוא קוסם לשעשע את הילדים, והשאלה שלה היתה האם מעשה קוסמות הוא איסור דאורייתא או לא, ואם זה מותר היא תביא ואם לא היא לא תביא, אמרתי לה שחותני הרה"ג ר' דוד שלזינגר זצ"ל שמע פעם שהבאנו לילדים קוסם בבין הזמנים (הנקרא בלשון הרחובי חופש), קיבלתי על זה על הראש שזה לא דבר חינוכי, הוספתי ואמרתי למנהלת האם זה צריך להיות הברוך הבא כשילדים נכנסים בר"ח אלול לביה"ס? כך אנחנו רוצים לקבל ילדי ישראל להכניס אותם ליראת שמים?

אם אנחנו נעורר את האהבה והחסד הגדול של חודש אלול ונתאר לעצמנו אילו הקב"ה לא היה נותן לנו את המכבסה האוטומטית כל שנה, אלול ראש השנה יוה"כ, "ונסלח לכל עדת בני ישראל ולגר הגר בתוכם כי לכל העם בשגגה" אילו לא היינו זוכים כל שנה להתרחץ קצת מכל מה שעשינו במשך כל השנה איך היינו נראים? הרי זה חסד של הקב"ה שנתן לנו לעשות כל שנה ושנה חשבון הנפש, וכל שנה אנחנו קצת מתעוררים.

ראיתי דבר מעניין שאומר החתם סופר ושמעתי את זה גם כן מגדולים אחרים מהדור שלנו, שמסבירים שעיקר העבודה הנהו לדעת שהקב"ה הוא קרוב אלינו בחודש אלול, בחודש אלול אפשר להשיג דברים מה שבשום אופן אי אפשר להשיג במשך כל השנה, ואמרו חז"ל על עשרת ימי תשובה את הפסוק "דרשו את ה' בהמצאו

כאשר ילד נכנס ללמוד תורה הברוכים הבאים צריך להיות שהילדים יחזרו עם ההרגשה 'אהה הייתי היום בבית המקדש', זה צריך להיות הברוך הבא של ילד יהודי, עם כל הטוב טעם, כמו שהגמ' אומרת איך מקבלים ילד, וכמו שחז"ל לימדו את הילדים בנעימות ובשמחה, ילד צריך להרגיש שהוא נכנס למקום תורה, תדעו לכם שזה תפקיד קשה, ילד שבא בתחילת זמן מבחון בכדי להכניס אותו בחום כזה זה עבודה קשה מאד, בעז"ה יהיה קידוש ה' גדול מאד ביום הראשון כאשר החיידרים יפתחו שוב את דלתיהם לקבל את ילדי ישראל ויראו איך שההורים לוקחים את ילדיהם לבושים יפה, והמורים יקבלו את הילדים בנעימות ובאהבה כפי היכולת שאנחנו יכולים לתת לילדים שלנו, להרגיש את השמחה שהיא בלב שלנו.

קראוהו בהיותו קרוב" אומר החת"ס שהעבודה היא בחודש אלול להתפלל לה' "וטהר לבנו לעבדך באמת" אנחנו מבקשים מתנת חנים על אף שלא מגיע לנו כלום ואנחנו לא בעלי מדרגות, אנחנו מבקשים מהקב"ה תקרב אותנו לעבודתך, וזאת צריכה להיות העבודה הגדולה באלול מפני שלבד אנחנו לא נצליח להגיע לזה.

עוד אומר מרן החת"ס שאנחנו מבקשים מהקב"ה "אל תבוא במשפט עמנו כי לא יצדק לפניך כל חיי" אנחנו מבקשים שהקב"ה ינהג איתנו רק במידת הרחמים ולא במידת הדין, ולכן ההכנה לראש השנה היא שבמשך חודש ימים אנחנו מתפללים רבוננו של עולם אחת שאלתי מאת ה' אותה אבקש שבתי בבית ה' כל ימי חיי לחזות בנועם ה' ולבקר בהיכלו, וטהר ליבנו לעבדך באמת, שהקב"ה יתן לנו לב טהור

שנוכל לעבוד אותו באמת, אומר החת"ס אם אדם זוכה לשפוך את ליבו במשך כל חודש אלול הוא בוודאי יזכה להתקרב לדרך האמת והקב"ה יעזור לו, לא באתי להגיד לכם שיחה לאלול, אני לא ראוי לזה, רק אמרתי את כל זה בתור הקדמה איך אנחנו נכין את הילדים שלנו להביא אותם לדרך הטובה. מעניין מאד, היום התקשרה אלי גנת אחת ושאלה אותי

היות שלפי היומן של משרד החינוך הגן נפתח השנה שבוע לפני ר"ה איך היא תוכל להכין את הילדים לראש השנה? אתם שומעים מה זה, בדיוק להיפך ממה ששומעים ברחוב, מה למה להוסיף, אבל היא שאלה האם יש לה רשות להוסיף ימי לימוד לפחות כמו חינוך העצמאי ולפתוח את הגן כמה ימים קודם, והאם זה לא יראה שהיא עושה אחרת משאר הגנים, והאם זה לא יראה שהיא רוצה פה להתגאות

שהיא מתחילה לפני כולם, אתם שומעים זה דבר נדיר שגגנת מרצון עצמה מרגישה שלא יהיה לה את הכח להכין ילדים לראש השנה במשך כמה ימים בלבד וממילא מרצונה היא רוצה להתחיל קודם, זה הרגשה טבעית של כל ירא שמים שנכנס לחינוך.

הדבר הראשון והיסודי בת"ת הוא להביא ילדים ללמוד מרצון, שילד יגיד "איך וויל לערנען" = אני רוצה ללמוד, איך עושים את זה? דבר שני, הרי תפילת ילדים זה ענין גדול בפרט בדור שלנו, איך מביאים את הילד שיתפלל כראוי? כאשר הייתי בבין הזמנים באחד מהבתי כנסיות ראיתי שם שני אבות של ילדים, אבא אחד עמד עם ספר ולמד כל הזמן ולידו ישב בנו עם סידור, האבא הזה כנראה היה בעל קומה, והילד שלו לא התפלל כראוי ומידי פעם האבא גער בילד ואמר לו נו למה אתה לא מתפלל יפה הרי צריכים

להתפלל, והאבא מיד חזר ללימוד, הילד באותו רגע שהאבא העיר לו הוא התפלל בגלל שהילד יש לו דרך ארץ, הילד מנומס, אבל כשהאבא הסתובב והמשיך ללמוד באותו הרגע הילד הפסיק להתפלל, אבל האבא השני התפלל ליד בנו ולא דיבר מילה אחת כל התפילה ונתן לילד להתפלל כמו שהתפלל, אחרי התפילה האבא לקח את הבן שלו ואמר לו הרי צריך להתפלל עם טעם, ואיך צריך להגיד את ה"אז ישיר" בשמחה להודות לה' יתברך על כל הניסים, תסתכל איך אנשים יראים אומרים בשמחה את האז ישיר, ועוד אמר והסביר לילד שאהבה רבה צריכים להגיד עם גישמא'ק, צריכים להגיד את זה עם טעם ולבקש "והאר עינינו בתורתך" איך יכולים להתפלל כ"כ יבש, ועוד הסביר לו את החשיבות של תפילת עלינו לשבת, הילד הזה שתק, אמנם

באותם הרגעים האבא לא פעל על הילד אבל זה נכנס לילד לליבו, זוהי השפה שמדברים לילד, הגישה הנכונה להראות לילד את הטעם הטוב בתפילה.

זכורני שבבית הספר יסודי התורה היה לי מורה בכיתה ד' שלפעמים הוא שבר את ליבי, אני ישבתי בחדרי במשרד וכשהמורה הזה התחיל להתפלל עם הילדים בבוקר אני לא יכולתי להתאפק, התביישתי, לפעמים רצתי למעלה ועמדתי מאחורי הדלת ושמעתי את הניגון היפה שהוא שר עם הילדים לפני התפילה, עם כזה לב עם כזה רגש הוא ממש קרע לי את הלב איך שהוא אמר איתם יחד את האהבה רבה מילה במילה כאילו שהוא מתפלל עכשיו, והרי הוא היה אחרי התפילה, אבל הוא אמר איתם יחד את התפילה, הרגשתי שפה עומד לפני אדם צעיר אבל עם אישיות שהכניס בילדים איך צריך להראות

תפילה, ועד היום אם אני פוגש תלמידים שלמדו אצל המורה הזו, הם אומרים לי שהם לא יכולים לשכוח את התפילה שלימד אותם המורה הזו.

אתמול נכנסתי לכיתה ז' בשעה שלש אחה"צ ולמדו שם כבר את השיעור השני, זה כבר לא שיעור עיון, הם למדו מסכת סוכה והרבה' למד במרץ עם טעם, וראיתי איך שהרבה' יורד לדרגה של הילדים וממילא הילדים למדו בהתמדה עם כל המרץ, זוהי עבודה קשה, אבל ההצלחה מובטחת.

בספר יסוד ושורש העבודה שחיבר רבי אלכסנדר זיסקינד מהוראדנא זצ"ל כתוב שם את גודל מעלת מלמדי תינוקות, אני נוהג תמיד להגיד את המאמר הזה כשאני מדבר בפני מלמדים, כתוב שם בשער ו' פרק ו', "ויאמר מלך סדם אל אברם תן לי הנפש והרכש קח לך, ויאמר

חלילה יש תביעות, אם אין תביעות הרי לא שייך שהאבות הק' צריכים לעמוד שמה בשבילם, אבל לצערנו הרב יש תביעות, וממילא אומר אברהם אבינו "רק את אשר אכלו הנערים הם יקחו חלקם" המלמדי תינוקות לא יכנסו לגיהנום כי מקומם עם השכינה הק', מלמדי תינוקות הם צריכים כזה שמירה מעולה שלא מספיק חייל אחד שיעמוד שם, לא מספיק שרק אחד מהאבות הקדושים יעמוד שם רק צריך שמה מאמץ של שלושת אבות, למה אני אומר לכם את זה? אם בן אדם לא יודע את הערך העצמי שלו הוא לא מרגיש שהוא יכול לדרוש מעצמו בכדי שיוכל לעמוד בתפקיד הגדול שלו, אם מלמד בתפקידו רואה לפעמים את הקושי הגדול שיש לו בחינוך התלמידים אם הוא יודע ומחדד לעצמו את דברי הזוהר הק' שבזכות זה האבות הק' לא יתנו

אברם אל מלך סדם הרימתי ידי אל ה' קל עליון קנה שמים וארץ, אם מחוט ועד שרוך נעל ואם אקח מכל אשר לך ולא תאמר אני העשרתי את אברם, בלעדי רק אשר אכלו הנערים וחלק האנשים אשר הלכו אתי ענר אשכל וממרא הם יקחו חלקם" היסוד ושורש העבודה מביא זוהר חדש שאומר שמלך סדום הוא המלאך הממונה על הגהינום והוא רוצה להכניס את האנשים לגיהנום, אומר לו אברהם אבינו לא אקח מכל אשר לך, מה שמגיע לך אני לא אקח לך "רק את אשר אכלו הנערים", חוץ מאותם המורים תורה לאחרים ולתינוקות אותם אני אקח איתי, כנראה הוא מסביר, אכלו - לשון שהאכילו את הנערים, ולא רק אני לבדי אחזיק באלו אלא ענר אשכל וממרא שהם אברהם יצחק ויעקב יעמדו שמה ואת אלו הם לא יתנו לו, אע"פ שיתכן והם ראויים לקבל עונש, הזוהר הק' מתכוון כאשר

זכרו תורת משה

להכניסו לגיהנום זה יתן לו את
הכח להמשיך ולהצליח בתפקידו.
מורים נכבדים החינוך שלנו שאנו
נותנים לתלמידינו היקרים
שיחי' הוא חינוך העולה לסולם
שמוצב ארצה וראשו מגיע
השמימה, מובן מאליו שעלינו
לתת לתלמידינו כל חלקה טובה,
ולהדריכם לעמוד חזקים ויציבים
על הארץ, אבל הנקודה המרכזית
של חינוך יהודי אמיתי הוא

הנקודה הפנימית אהבת השם
ויראת השם ומידות טובות.
יהי רצון מלפני אבינו שבשמים
שתזכו לראות את פרי
עמלכם בבריאות הגוף והנפש,
ושבביתכם ילך הכל כשורה
שתוכלו לתת את כל הכוחות
לתלמידים ברוגע ובשלוות הנפש
ותזכו להתכונן לשנה הבאה עלינו
לטובה, ותזכו להגדיל תורה
ולהאדירה אמן.

בהצלחה רבה.

הגלגלון צורב

לע"נ הגה"צ

רבי משה ב"ר דב הלוי טורק זצוק"ל
נלב"ע ערש"ק ח"י כסלו תשפ"א

ולע"נ הרבנית הצדקנית

מרת טשרנא ב"ר דוד ע"ה טורק
נלב"ע ז' מר חשוון תשס"א

ולע"נ הגה"צ

רבי שמואל ב"ר יצחק הלוי שולזינגר זצוק"ל
נלב"ע כ"ג טבת תשס"ד

ולע"נ הרבנית הצדקנית

מרת מלכה ב"ר יהודה לייב ע"ה שולזינגר
נלב"ע ב' אדר א' תשס"ח

ת.נ.צ.ב.ה.

נודב ע"י נכדם ידידנו

הר"ר אברהם חיים הלוי טורק שליט"א
לרגל שמחת נישואי אחותו בשעטומ"צ

לזכר עולם יהיה צדיק

לע"נ זקננו הגדול

מגדולי מחנכי הדור הגה"צ רבי

משה ב"ר דב הלוי טורק

זצוקללה"ה

נלב"ע ערש"ק ח"י כסלו תשפ"א

~~~~~

ולע"נ רעייתו זקנתנו הדגולה

מרת **טשרנא ב"ר דוד** ע"ה

נלב"ע ז' מרחשון תשס"א

ת. נ. צ. ב. ה.

